

Determinants of cooperative members' participation in crowdfunding

Naser Saifollahi¹, Gholamhossein Abdollahzadeh^{2*},
Mohammad Sharif Sharifzadeh³

¹ Professor, Department of Management, Mohaghegh Ardabili University, Ardabil, Iran

^{2,3} Associated Professor, Department of Agricultural Extension and Education, Gorgan University of Agricultural Sciences and Natural Resources, Gorgan, Iran, Email: abdollahzadeh1@gmail.com

Article Info

Article type:
Research Full Paper

Article history:
Received: 30.06.2024
Revised: 17.08.2024
Accepted: 25.09.2024

Keywords:
Rural cooperative
collective action
collective investment
behavioral finance
crowdfunding

ABSTRACT

Currently, crowdfunding with the aim of converging collective action to form capital in cooperatives has been considered. The purpose of this research was to investigate the factors influencing the participation of members in crowdfunding in rural cooperative companies of Gorgan County. This research was conducted by a survey method and a researcher-made questionnaire was used to collect information. The target population of the research included members of rural cooperative companies in Gorgan county (N=14,900). The sample size was estimated to be 374 people using the Krejcie and Morgan table and the respondents were selected by cluster sampling method. Structural equation modeling and PLS Smart software were used to analyze the data. The results indicated that among the six examined constructs, two constructs of perceived institutional capacity ($\beta=305.0$, $t=122.5$) and perceived behavioral control ($\beta=199.0$, $t=334.3$) have a significant and positive influence on attitudes towards crowdfunding. The influence of other constructs on attitudes is not significant. Additionally, the impact of the attitudes towards crowdfunding on the intention to participate in crowdfunding was also calculated to be positive and significant ($\beta=421.0$, $t=257.8$). This study contributes to the literature by clarifying the characteristics that potential crowdfunders should have to be more prone to participate in cooperative activities. Also, the theoretical model and measurement scales used in this research can be developed or used by other researchers.

Cite this article: Saifollahi, N., Abdollahzadeh, Gh., Sharif Sharifzadeh, M. 2025. Determinants of cooperative members' participation in crowdfunding. *Journal of Studies in Entrepreneurship and Sustainable Agricultural Development*, 12 (2), 63-84.

© The Author(s).

DOI: [10.22069/jead.2024.22588.1836](https://doi.org/10.22069/jead.2024.22588.1836)

Publisher: Gorgan University of Agricultural Sciences and Natural Resources

تعیین‌کننده‌های مشارکت اعضای تعاونی‌ها در تامین مالی جمعی

ناصر سیف‌الهی^۱، غلامحسین عبدالله‌زاده^{۲*}، محمد شریف شریف‌زاده^۳

^۱ استاد، گروه مدیریت، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

^۲ دانشیار، گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشکده مدیریت کشاورزی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، گرگان، ایران،

رایانامه: abdollahzade1@gmail.com

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله:	امروز تامین مالی جمعی با هدف همگرایی کنش جمعی برای تشکیل سرمایه در تعاونی‌ها مورد
مقاله کامل علمی - پژوهشی	توجه قرار گرفته است. هدف از انجام این پژوهش، بررسی عوامل تاثیرگذار بر مشارکت اعضا
	در تامین مالی جمعی در شرکت‌های تعاونی روستایی شهرستان گرگان بود. این تحقیق به روش
	پیمایشی انجام شد و برای گردآوری اطلاعات از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد. جامعه
تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۴/۱۰	آماري شامل اعضای شرکت‌های تعاونی روستایی شهرستان گرگان بود (N=۱۴۹۰۰). حجم
تاریخ ویرایش: ۱۴۰۳/۰۵/۲۷	نمونه با استفاده از جدول کرجسی و مورگان به تعداد ۳۷۴ نفر برآورد گردید و پاسخ‌دهندگان
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۷/۰۴	به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای، انتخاب شدند. جهت تحلیل داده‌ها از مدل‌سازی معادلات
	ساختاری و نرم‌افزار Smart PLS بهره گرفته شد. نتایج نشان داد از بین شش سازه مورد
	بررسی، دو سازه ظرفیت نهادی درک شده ($\beta=0/305$, $t=5/122$) و کنترل رفتاری ادراک‌شده
	($\beta=0/199$, $t=3/334$) بر متغیر نگرش به تامین مالی جمعی تاثیر مثبت و معنی‌دار دارند و تاثیر
	سایر متغیرها بر نگرش به تامین مالی جمعی معنی‌دار نیست. همچنین تاثیر سازه نگرش به
واژه‌های کلیدی:	تأمین مالی بر قصد مشارکت در تامین مالی جمعی نیز مثبت و معنی‌دار محاسبه شد ($\beta=0/421$,
تعاونی روستایی	$t=8/257$). این مطالعه با روشن کردن ویژگی‌هایی که تأمین‌کنندگان مالی جمعی بالقوه باید به
سرمایه‌گذاری جمعی	صورت مستعدتر برای مشارکت در فعالیت‌های تعاونی اقدام کنند، به ادبیات کمک می‌کند.
کنش جمعی	هم‌چنین، الگوی نظری و مقیاس‌های اندازه‌گیری به کار گرفته شده در این تحقیق می‌تواند از
فشار تامین مالی	سوی سایر پژوهشگران توسعه و یا به کار گرفته شود.
تامین مالی جمعی	

استناد: سیف‌الهی، ناصر؛ عبدالله‌زاده، غلامحسین؛ شریف‌زاده، محمدشریف. (۱۴۰۴). تعیین‌کننده‌های مشارکت اعضای

تعاونی‌ها در تامین مالی جمعی. مطالعات کارآفرینی و توسعه پایدار کشاورزی، ۱۲ (۲)، ۸۴-۶۳.

DOI: [10.22069/jead.2024.22588.1836](https://doi.org/10.22069/jead.2024.22588.1836)

© نویسندگان.

ناشر: دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

مقدمه

بخش تعاونی به دلایلی، از جمله سازگاری بیشتر با نظام مردمسالاری و دور بودن از معیارهای اقتصاد سرمایه‌داری (میمنت‌آبادی و همکاران، ۱۳۹۹)، توانایی مقابله با فقر و اشتغال‌زایی در روستاها (نجفی و همکاران، ۱۳۹۸) و توانایی تطبیق با نیازهای در حال تغییر اعضای تعاونی (حاجی و همکاران، ۱۳۹۶) بیشتر مورد توجه فعالان اقتصادی کشور هستند. امروزه در سطح جهانی نیز، تعاونی‌ها بازیگران برجسته‌ای در بسیاری از زمینه‌های متمایز مانند خرده‌فروشی، بانکداری، بیمه و کشاورزی هستند و ۳۰۰ تعاونی بزرگ در مجموع بیش از ۱۵۰۰ میلیارد دلار درآمد سالانه تولید می‌کنند (Gotz, 2017). از تعاونی‌ها انتظار می‌رود در مسیر خلق منافع و ارزش برای اعضاء و کاربران خدمات و محصولات شرکت با هدف «حفاظت از منافع و رفع نیازهای آنها در بازار» حرکت کنند (Byrne et al., 2015) بر این اساس، تعاونی‌ها باید به جای جستجوی بهترین فرصت‌ها برای کسب درآمد، آن عملیات تجاری را شناسایی کرده و در آن سرمایه‌گذاری کنند که بازتاب آن چیزی است که بیشتر مورد نیاز مالکان اعضاء است (Mazzarol et al., 2011).

تغییرات مبتنی بر فناوری، مدل‌های کسب‌وکار جدید و حتی انقلابی را ایجاد کرده است که با سطح بالای مشارکت کاربران مشخص می‌شود. در حوزه مالی، مدل‌های کسب‌وکار مبتنی بر تأمین مالی جمعی رشد قابل توجهی داشته و به عنوان ابزاری جایگزین برای افزایش دسترسی و کسب منابع مالی برای انواع مختلف پروژه‌ها استفاده شده است. با این وجود، شیوه‌های کنونی تأمین مالی جمعی به دلیل مسائلی مانند عدم تقارن اطلاعات، عدم اعتماد و هزینه‌های مبادله مورد انتقاد قرار گرفته‌اند. در پاسخ، پیشنهاد این است که سکوها یا پلتفرم‌ها می‌توانند متعلق به کسانی

باشند که از آنها استفاده می‌کنند. این گزینه با عنوان تعاون‌گرایی پلتفرم، در عمل پیشرفت‌هایی داشته است و در نوع خود، بازتاب کارایی سازوکار تعاونی برای مناسبات تأمین مالی جمعی و رویاوری با چالش‌های اقتصاد پلتفرم است (Talonen et al., 2021). در پرتو اقتصاد اشتراکی، تعاونی به عنوان ابزار خود مالک-اعضا، سازوکاری مشارکتی است که همکاری بین آنها را در پیگیری اهداف مشترک تسهیل می‌کند. اعضای تعاونی در دو سطح نقش فعالی در فرآیندهای ارزش‌آفرینی دارند (Talonen et al., 2016). اولاً، رفتار مصرفی آنها می‌تواند بر ادراک ارزش تأثیر بگذارد. این سازوکار از جانب ویژگی‌های داخلی تعاونی پشتیبانی می‌شود، مانند تعاونی‌هایی که پاداش‌هایی را متناسب با مشارکت مالک-عضو در همکاری اعطا می‌کنند. ثانیاً، به عنوان مالک، یک عضو می‌تواند در هدایت تعاونی در جهتی فعال باشد که اعضا در آینده نیز به حداکثر ارزش خود دست یابند. در نتیجه، یک تعاونی می‌تواند بازیگر بسیار چابکی در بازارها در سطح هنجاری باشد، و می‌توان استدلال کرد که عملکرد آن نه تنها برحسب سود پایان دوره بلکه از نظر رضایت کاربر و ارزش درک شده از خدمات سنجیده شود (Talonen et al., 2016). در این تفکر، اعضای تعاونی بیشتر مصرف‌کننده منابع مالی تأمین‌شده هستند تا سرمایه‌گذار صرف (Borgen, 2004).

تأمین مالی جمعی از راهکارهای تأمین مالی است که می‌تواند بستر نهادی، ساختاری و حقوقی مناسب ایجاد کند. در تأمین مالی جمعی سرمایه‌های خرد مردم در تجهیز و تخصیص طرح‌های اقتصادی مبتنی بر تطابق ریسک و بازده به کار گرفته می‌شود (محمدي اقدم و کریمی‌ریزی، ۱۳۹۶). تأمین مالی جمعی روشی نوین برای کارآفرینان به‌منظور تأمین

مالی، تحقق و پیشبرد ایده‌ها و پروژه‌های کارآفرینانه آن‌ها است و امکان جمع‌آوری منابع مالی از عموم را برای آن‌ها فراهم می‌سازد (چیت‌سازان و همکاران، ۱۳۹۸). تأمین مالی جمعی، روشی از تأمین مالی است که با مشارکت تعداد زیادی سرمایه‌گذار، تمام یا بخشی از سرمایه مورد نیاز یک طرح، پروژه یا یک فعالیت مشخص جمع‌آوری می‌شود و در اختیار متقاضی تأمین مالی قرار می‌گیرد (جعفری و پورزنجان، ۱۴۰۱). بررسی الگوی تأمین مالی تعاونی‌ها برای سهم‌شدن در مشارکت‌های عمومی - خصوصی نشان می‌دهد از بین شیوه‌های مختلف مشتمل بر استفاده از اوراق منفعت تعاون، فاینانس، تأمین مالی جمعی و استقراضی، تأمین مالی جمعی در کنار اوراق منفعت تعاون برای جذب سرمایه بوده و از منظر بهره‌وری و تاثیرگذاری در توسعه زیرساخت‌های کشور مناسب می‌باشد (ابراهیمی و همکاران، ۱۳۹۶). مدل سازمانی تعاونی سنتی در تأمین مالی تعاونی‌ها در ایران مؤثر نیست و سایر مدل‌های سازمانی تعاونی مانند سرمایه‌گذاری نسبی، عضو- سرمایه‌گذار، نسل جدید، تعاونی با واحدهای مستقل دارای سرمایه در حال افزایش، سهامی- سرمایه‌گذار و تبدیل شدن به شرکت سرمایه‌محور، در تأمین مالی تعاونی‌ها در ایران مؤثر هستند. پژوهش‌های دیگری نیز مویید لزوم رویکرد تعاونی‌ها به شیوه‌های جدید تأمین مالی مبتنی بر مشارکت جمعی هستند (تقوا و همکاران، ۱۴۰۰).

با توجه به تنوع روش‌های تأمین مالی جمعی، مدیریت و اعضای تعاونی‌ها می‌توانند با توجه به نیازهای خود و شرایط بازار، روش مناسبی را انتخاب کنند. در عین حال، در انتخاب هر یک از این روش‌ها، نیاز است که به محدودیت‌ها، شرایط و هزینه‌های آن‌ها دقت شود تا از تأمین مالی با کیفیت و موفقیت‌آمیز بهره‌مند شوند. در این باره، پرسش اساسی این است که چه عواملی بر مشارکت اعضای

تعاونی‌ها در تأمین مالی جمعی تاثیرگذار است؟ در ادامه مبانی نظری سرمایه‌گذاری جمعی به همراه پیشینه تحقیقات مرتبط بحث می‌شود.

سرمایه‌گذاری جمعی پس از مفهوم جمع‌سپاری پدیدار شد، که به آحاد مردم اجازه می‌دهد برای حل مشکلات پیرامون خود با نقش‌آفرینی در قالب سازوکارهای سکومحور یا پلتفرمی مشارکت کنند (Paschen, 2017). شرکت‌ها از جمع‌سپاری برای حل محدودیت‌های منبع‌یابی برای انجام وظایف داخلی خود استفاده می‌کنند. علاوه بر این، شرکت‌ها می‌توانند به ایده‌ها و پاسخ‌های جدید از بطن جامعه دست یابند (Van der Have and Rubalcaba, 2016). تأمین مالی جمعی نقش نوآورانه‌تری را در پارادایم افزایش سرمایه و حل مسئله ارائه می‌دهد. هدف از تأمین مالی جمعی (چه تجاری و چه خیریه) استفاده از قدرت توده‌ی مردم برای تسهیم آورده‌ای اندک است که مجموعاً سرمایه کافی برای اجرای یک پروژه پیشنهادی را فراهم می‌کند و از طریق سرمایه‌گذاری سنتی بانکی بعید است که موفق شود (Ullah and Zhou, 2020). بر اساس مرور پیشینه‌نگاشته‌ها، محققان انواع مختلفی از سرمایه‌گذاری جمعی را بر اساس آنچه به سرمایه‌گذار در ازای سهم پولی آنها داده می‌شود (بازگشت پولی و غیرپولی)، شناسایی کرده‌اند (Walthoff-Borm et al., 2018) نظیر تأمین مالی مبتنی بر پاداش که به موجب آن، در این روش در قبال کمک‌های مالی و سرمایه‌گذاری، هدیه یا امتیازی به مشارکت‌کنندگان داده می‌شود. تأمین مالی مبتنی بر واگذاری سهام یا کسب مالکیت، تأمین مالی مبتنی بر اهداء یا بخشش که به شیوه‌ای خیریه و غیرانتفاعی با رویکرد اجتماعی انجام می‌شود و سرانجام، تأمین مالی مبتنی بر قرض (وام) که به موجب آن، تعدادی از افراد (هر کس به قدر توان خود)، بخشی از سرمایه مد نظر را به صورت

است برای موفقیت این پروژه‌ها حیاتی باشد. با این وجود، ادبیات کنونی ماهیت اکتشافی این حوزه را منعکس می‌کند و بینش‌هایی را درباره تامین مالی جمعی به طور کلی بدون پرداختن به مشارکت‌کنندگان بالقوه ارائه می‌کند (Macht and Weatherston, 2015).

توسعه سریع سرمایه‌گذاری جمعی، علاقه‌ی تحقیقاتی زیادی را از سوی دانشگاهیان به خود جلب کرده است (Xu et al., 2016). ادبیات مرتبط با تامین مالی جمعی به سرعت با رویکردهای چند رشته‌ای، عمدتاً در حوزه‌های اقتصاد، مدیریت و کارآفرینی پدیدار گسترش می‌یابد. مطالعات اخیراً، مطالعات اندکی پس از رشد پلتفرم‌های تامین مالی جمعی به عنوان واسطه منتشر شده است که داده‌هایی را در مورد تراکشن‌های پروژه تامین مالی جمعی بدست داده‌اند (Mollick, 2014). طبق تحقیقات، عوامل متعددی برای موفقیت پروژه‌های تامین مالی جمعی شناسایی شده است، از جمله: نوع پروژه (Pitschner and Pitschner-Finn, 2014) نزدیکی جغرافیایی بین شرکت‌کنندگان (Agrawal et al., 2014)، سرمایه اجتماعی خالق پروژه؛ نزدیکی فرهنگی بین متقاضیان سرمایه و سرمایه‌گذاران جمعی (Burtch et al., 2013) و مدت زمان پروژه (Cordova et al., 2015). علاوه بر این، هر چه شمار سرمایه‌گذاران جمعی بیشتر باشد، احتمال سرمایه‌گذاری موفقیت‌آمیز پروژه برای جستجوی سرمایه بیشتر می‌شود (Belleflamme et al., 2014). همچنین، اندازه شبکه اجتماعی جوینده سرمایه نیز می‌تواند احتمال موفقیت را افزایش دهد (Burtch et al., 2013).

انگیزه‌های جویندگان سرمایه و سرمایه‌گذاران جمعی نیز توجه بسیاری از محققین را به خود جلب کرده است (Zhao et al., 2017; Cordova et al., 2015). متقاضیان سرمایه، انگیزه‌های مختلفی برای

کوتاه‌مدت یا بلندمدت وام برای پیشبرد طرح مورد نظر می‌دهند.

تامین مالی جمعی نشانگر روند جدیدی برای کسب و کارهای کوچک و خرد و کارآفرینان فردی است تا منابع مالی را در دوره گسترش پلتفرم‌های اینترنتی پیدا کنند (Zhao et al., 2017). تامین مالی جمعی شامل یک فراخوان باز، برای ارائه منابع مالی است. منابع یا به شکل کمک مالی یا در ازای نوعی پاداش و/یا حق رای، برای حمایت از ابتکارات برای اهداف خاص تامین می‌شود. علاوه بر این، به سرمایه‌گذاری جمعی به عنوان تلاش‌های افراد و گروه‌های کارآفرین برای تأمین مالی سرمایه‌گذاری‌های خود با استفاده از کمک‌های کوچک از سوی شمار نسبتاً زیادی از افراد بدون واسطه‌های مالی استاندارد تعریف شده است (Mollick, 2014).

از زمان ظهور اولین پلتفرم‌ها، تأمین مالی جمعی آنلاین به روشی جدید و ارزشمند برای جمع‌آوری سرمایه برای سرمایه‌گذاری‌های جدید تبدیل شده است. در ابتدا، تأمین مالی جمعی عمدتاً برای تأمین مالی پروژه‌های هنری استفاده می‌شد (Agrawal et al., 2014). با این حال، به سرعت به بخش‌های دیگر، مانند فناوری، استارت‌آپ‌های مبتنی بر دانش و توسعه محصول جدید گسترش یافته است (Rodriguez-Ricardo et al., 2018).

تامین مالی جمعی جمع‌آوری برخط از وجوه مالی است که به سازمان‌ها یا افراد کمک می‌کند تا ایده‌های خود را جامعه عمل ببوشانند (Belleflamme et al., 2014). علیرغم محبوبیت فزاینده تامین مالی جمعی، درک علمی از این پدیده در حال حاضر محدود است (Colombo et al., 2015). از آنجایی که هر فردی می‌تواند یک سرمایه‌گذار جمعی بالقوه، بررسی رفتار مصرف‌کنندگان به‌عنوان تامین‌کننده سرمایه ممکن

مالی جمعی برای انتخاب و تلفیق ویژگی‌های فردی و اجتماعی در مدل مورد نظر بهره گرفته شده است. طبق تحقیقات، جویندگان سرمایه و سرمایه‌گذاران جمعی نوع خاصی از اجتماع را تشکیل می‌دهند (Colombo et al., 2015; Gerber and Hui, 2013). این اجتماع شباهت‌های زیادی با اجتماعات دیگر دارد. از گروهی از افراد با علایق مشترک تشکیل شده است (Kim et al., 2008)، که دارای مسئولیت اخلاقی هستند و احساس ارتباط با چیزی و پیوند با موضوعی مشترک که در این مورد خاص، تامین مالی جمعی است، دارند (Muniz Jr and O'guinn, 2001). این اجتماع خاص است زیرا حول محور منافع مشترک موفقیت پروژه می‌چرخد (Josefy et al., 2017). در واقع، سرمایه‌گذاران جمعی تمایل دارند در قبال موفقیت پروژه احساس مسئولیت کنند زیرا این امر به پشتیبانی آنها بستگی دارد (Colombo et al., 2015). بنابراین سرمایه‌گذاران جمعی می‌توانند احساس کنند که بخشی از جامعه مصرف‌کنندگان/سرمایه‌گذاران «ویژه» یا «ممتاز» هستند (Hui et al., 2014).

همانطور که در اجتماعات دیگر اتفاق می‌افتد، اعضای یک پروژه تامین مالی جمعی می‌توانند با اجتماعی متشکل از جویندگان سرمایه و تامین‌کنندگان سرمایه شناخته شوند (Gerber et al., 2012). به طور سنتی، همذات‌پنداری با اجتماع از طریق تعاملات اجتماعی تشویق شده است (Muniz Jr and O'guinn, 2001). انواع تعاملاتی که معمولاً در اجتماعات تامین مالی جمعی رخ می‌دهد متفاوت است. مردم نه تنها ایده‌ها، پول و محصولات بلکه احساسات، همدردی و تشویق را نیز مبادله می‌کنند (Zhao et al., 2017). افراد با آزمایش نمونه‌های اولیه و انتشار اطلاعات در تأمین مالی جوامع با ایده‌ها مشارکت می‌کنند (Lehner, 2012). این تعاملات در اجتماعات تأمین مالی جمعی می‌تواند نه تنها به شناسایی، بلکه به ایجاد

مشارکت در پروژه‌های تامین مالی جمعی دارند. مردم می‌توانند پروژه‌های سرمایه‌گذاری جمعی را برای جمع‌آوری پول، جلب توجه عمومی یا دریافت بازخورد در مورد محصولات و خدمات خود آغاز کنند. در نتیجه مطالعه دیگری مشخص شده است که کارآفرینان پروژه‌های تامین مالی جمعی را برای ارتباط با دیگران، کسب تایید برای کار و برای خود و یادگیری مهارت‌های جدید دنبال می‌کنند (Gerber and Hui, 2013). برخی پژوهشگران در رابطه با سرمایه‌گذاری‌های جمعی بر فرض هستند که مشارکت در سرمایه‌گذاری جمعی می‌تواند به دلیل علاقه افراد به دریافت پاداش باشد (Cholakova and Clarysse, 2015). با این حال، سرمایه‌گذاران جمعی نه تنها انگیزه مالی دارند، بلکه ممکن است انگیزه ذاتی نیز داشته باشند. در این راستا، شهرت اجتماعی (Allison et al., 2015) علاقه به کمک به دیگران، و تمایل برای تبدیل شدن به بخشی از یک جامعه (Gerber et al., 2012) ممکن است به عنوان عوامل تعیین‌کننده برای مشارکت در تامین مالی جمعی عمل کنند.

ماهیت تامین مالی جمعی می‌طلبد که برای مطالعه آن فراتر از یک موضوع صرفاً اقتصادی و رفتار مالی، باید بیشتر به ابعاد جامعه‌شناختی و روانشناختی پرداخته شود (Pitschner and Pitschner-Finn, 2014). در همین راستا، رودریگز ریکاردو و همکاران (Rodriguez-Ricardo et al., 2018) کوشیده‌اند تا به تاکید بر نظریه هویت اجتماعی (Tajfel and Turner, 2010) مدلی را توسعه دهند که در آن ویژگی‌های فردی و اجتماعی به عنوان عوامل تعیین‌کننده مشارکت در پروژه‌های تامین مالی جمعی در نظر گرفته می‌شود. بدین منظور، از پیشینه‌نگاشته‌های مربوط به انگیزه‌های افراد برای مشارکت در تأمین

سرمایه اجتماعی نیز منجر شود، که ممکن است قصد مشارکت را افزایش دهد (Gerber and Hui, 2013) و به موفقیت پروژه کمک کند (Colombo et al., 2015).

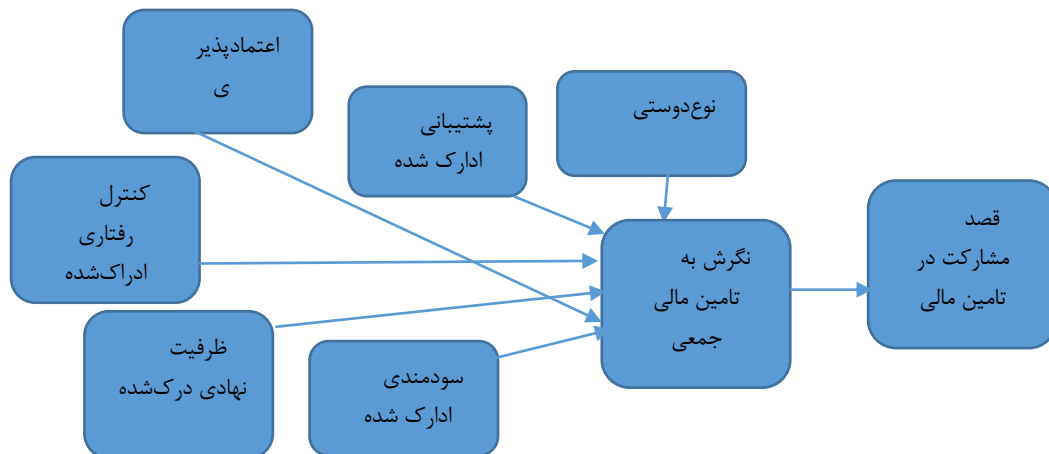
پدیده تأمین مالی جمعی جوهر مفهوم اجتماع را بر اساس منافع مشترک و پیوندهای اجتماعی حفظ می‌کند (Kim et al., 2008). با توجه به ماهیت اجتماعی آن، موفقیت سرمایه‌گذاری جمعی به شدت به توانایی ایجاد گروه‌هایی از مردم بستگی دارد که باورهای مشترکی دارند و مایل به حمایت از پروژه‌ها هستند (Wojciechowski, 2009). سرمایه‌گذاران جمعی باید احساس کنند که بخشی از یک جامعه هستند و این احساسات برای تقویت هویت اجتماعی با اجتماع و افزایش احتمال موفقیت پروژه مهم هستند. بنابراین، تجزیه و تحلیل هویت اجتماعی با جامعه تأمین مالی جمعی به عنوان محرک مشارکت مصرف‌کنندگان در تأمین مالی جمعی بسیار مهم است (Rodriguez-Ricardo et al., 2018).

علاوه بر متغیرهای اجتماعی، متغیرهای فردی هم در مقوله مشارکت در تأمین مالی جمعی تأثیرگذارند. مطالعات قبلی این موضوع را تنها با در نظر گرفتن افرادی که قبلاً در پروژه‌های تأمین مالی جمعی شرکت کرده‌اند، تحلیل کرده‌اند. با این حال، هر کسی صرف نظر از مشارکت قبلی خود به طور بالقوه می‌تواند یک سرمایه‌گذار جمعی باشد. بررسی عوامل مؤثر بر تمایل افراد برای مشارکت و سرمایه‌گذاری در پروژه‌های تأمین مالی جمعی اجتماعی نشان می‌دهد که متغیرهای آگاهی از نیاز، نوع دوستی، شهرت یا اعتبار، مزایای روان‌شناختی، اثربخشی، اعتماد به صاحب ایده و مؤسسه از عوامل اثرگذار بر تمایل افراد برای سرمایه‌گذاری در پروژه‌های تأمین مالی جمعی است (جعفری و پورزنجانی، ۱۴۰۱). از منظر رفتاری نیز کاربست توأمان الگوهایی همانند مدل

پذیرش فناوری و نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده نشان داده است تمایل مردم به کمک مالی و فاصله اجتماعی با یک پروژه تأمین مالی جمعی بر رفتار اهدای مردم تأثیر مثبت می‌گذارد و نگرش اهدایی تأثیر مثبتی بر تمایل به اهدا دارد. سودمندی درک شده و نگرانی همدلانه به طور مثبت بر نگرش اهدایی مردم تأثیر می‌گذارد، که به نوبه خود بر میزان اراده اهدایی تأثیر می‌گذارد. افراد جامعه بیشتر به افرادی که دارای فاکتورهای جمعیت‌شناختی مشابه هستند یا افرادی که شبیه به خودشان هستند و ارزش‌های مشابهی دارند، یعنی افرادی که فاصله اجتماعی نزدیکی دارند، کمک می‌کنند. در این بین، نگرانی همدلانه می‌تواند به طور قابل توجهی بر سودمندی درک شده و نگرش اهدایی کاربران تأثیر مثبت بگذارد (Chen et al., 2022).

با وجود تازگی نسبی موضوع، پژوهش‌های پرشماری در کشورهای دیگر در این باره صورت گرفته است و در کشور ما، این حوزه نوپا به نظر می‌رسد. مرور پژوهش‌های پیشین نشان می‌دهد برای مشارکت اعضای تعاونی در تأمین مالی جمعی در قالب طرح‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری تعاونی، می‌بایست به قصد و نیت این کار برسند (Alharbey and Van Hemmen, 2021; Liu et al., 2018). تمایل به تأمین مالی جمعی در گرو شکل‌گیری نگرش مساعد به این رفتار در بین اعضای تعاونی است (Chen et al., 2022; Ullah and Zhou, 2020). شکل‌گیری نگرش نیز تحت تأثیر مجموعه‌ای از متغیرها و عوامل قرار دارد. یکی از عوامل تأثیرگذار، برخورداری از نگرش کمک به دیگران است که در پژوهش‌های مرتبط تحت عنوان نوع‌دستی مورد مطالعه قرار گرفته است (Gerber et al., 2012; Liu et al., 2017; Zhao et al., 2018). علاوه بر این متغیر که در سطح فردی مطرح شده و بازتاب خصایص و ویژگی‌های شخصی اعضای تعاونی است، دو متغیر

طرح‌ها تاثیرگذار است. اگر اعضای تعاونی در نقش سرمایه‌گذار درک مثبت و موثقی از پشتیبانی مدیریت تعاونی از طرح‌های سرمایه‌گذاری جمعی داشته باشند، احتمالاً از نگرش سازنده و انگیزه‌مندی لازم برای مشارکت برخوردار خواهد شد (Alharbey and Van Hemmen, 2021; Burtch et al., 2013; Roma et al., 2017). این کیفیت‌ها در مطالعات پیشین تحت عنوان شرایط تسهیلگر و یا کیفیت پویش هم مطرح و مورد مطالعه قرار گرفته است (Kleinert et al., 2022; Kleinert and Volkmann, 2019; Rossi and Vismara, 2018). سرانجام، مقوله مهم که از سرمایه اجتماعی در تعاونی تغذیه می‌شود، به اعتمادبرانگیز بودن طرح‌های تامین مالی جمعی معرفی شده برای مشارکت اعضای تعاونی به عنوان هم‌سرمایه‌گذار برمی‌گردد که در گروهی ارایه اطلاعات شفاف، طرح و پایبندی به تعهدات متقابل و نیز پیشنهاد قابل اتکای عاملان اجرایی طرح‌ها است (Alharbey and Van Hemmen, 2021; Chen et al., 2022; Liu et al., 2018). لگوی نظری پژوهش بر مبنای روابط بین متغیرهای پیش‌گفته ترسیم شده است (شکل ۱).

شکل ۱- مدل مفهومی پژوهش

پرسشنامه‌ای محقق ساخته استفاده کرده است. پرسشنامه‌ی تحقیق بر اساس الگوی مفهومی تحقیق تدوین شد. این پرسشنامه شامل دو بخش بود. بخش

دیگر هم در این سطح مورد مطالعه قرار گرفته است. یکی انتظار از سودمندی و منافع مورد انتظار از قبل مشارکت در تامین مالی تعاونی است. بی‌تردید، در قالب رفتارهای سرمایه‌گذاری عقلایی، سرمایه‌گذاران تنها زمانی حاضر به سرمایه‌گذاری می‌شوند که برآورد قابل قبولی از نرخ بازگشت سرمایه خود داشته باشند. علاوه بر این، در سطح فردی، مقوله خودکارآمدی رفتاری یا کنترل رفتاری ادارک شده نیز مطرح است که بازتاب درک اعضای تعاونی از امکان کنترل و نقش‌آفرینی موثر در طرح‌های سرمایه‌گذاری جمعی است. زیرا در غیر این صورت، اگر آنها به این نتیجه برسند که به طور واقعی نمی‌توانند ملزومات کار، نظیر تامین به موقع آورده متعهدشده و نظایر آن را فراهم کنند، تمایلی به مشارکت نخواهند داشت (Alharbey and Van Hemmen, 2021; Chen et al., 2022). متغیر دیگر، مربوط به سازوکار تامین مالی جمعی در تعاونی‌ها هستند. ظرفیت مدیریتی و نهادی تعاونی‌ها برای اجرای شفاف و نظام‌مند طرح‌های تامین مالی جمعی بر نگرش اعضای تعاونی به مشارکت در این

روش تحقیق

این تحقیق از نظر هدف، کاربردی است و در مرحله اجرا، از روش پیمایش مبتنی بر ابزار

اول شامل سؤالاتی راجع به ویژگی‌های جمعیت‌شناختی پاسخگویان و همچنین اطلاعاتی راجع به تعاونی بود. در بخش دوم پرسشنامه به سنجش سازه‌های تحقیق شامل قصد مشارکت در تامین مالی جمعی (۵ گویه)، نگرش به تامین مالی جمعی (۴ گویه)، اعتمادپذیری (۴ گویه)، نوع دوستی (۴ گویه)، سهولت استفاده (۷ گویه)، ظرفیت نهادی درک‌شده (۷ گویه)، کنترل رفتاری درک‌شده (۵ گویه)، سودمندی درک‌شده (۴ گویه)، پشتیبانی اجتماعی درک‌شده (۶ گویه) پرداخته شد. این پرسشنامه از تحقیقات پیشین مورد اشاره در مبحث الگوی مفهومی، گرفته شده و با توجه به ماهیت فعالیت تعاونی‌ها و موضوع تحقیق تغییرات لازم در آن اعمال شد.

برای ارزیابی و سنجش روایی پرسشنامه از روش اعتبار صوری استفاده شد. بدین ترتیب که پرسشنامه، پس از مشورت با متخصصان و خبرگان، نهایی و تدوین شد و در بین جامعه آماری توزیع گردید. این خبرگان شامل اعضای هیات علمی دانشگاه و کارشناسان سازمان تعاون، شامل بازرسان با سابقه و هیات مدیره و اعضای شرکت‌های تعاونی روستایی بودند. در این پژوهش تکنیک تحلیل عاملی تأییدی برای روایی سازه‌ای، روایی تشخیصی و روایی همگرا برای بررسی روایی پرسشنامه به کار رفته است. تکنیک ضریب آلفای کرونباخ نیز برای پایایی سؤالات انجام شده است. نتایج حاصل از سنجش روایی سازه‌ای، روایی تشخیصی و روایی همگرا و نیز پایایی شامل آلفای کرونباخ برای تمامی سؤالات پرسشنامه به تفصیل در بخش یافته‌های پژوهش در جدول ۲ ارائه شده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی و آمار استنباطی استفاده شده است. ابتدا با استفاده از آمار توصیفی وضعیت و ویژگی‌های جمعیت‌شناختی پاسخگویان با استفاده از نرم‌افزار

SPSS22 ارائه شده است و در ادامه برای بررسی و آزمون فرضیه‌ها و بررسی روابط متغیرهای موجود در تحقیق، از مدل‌سازی معادلات ساختاری از طریق نرم‌افزار SmartPLS استفاده شد. با بهره‌گیری از مدل معادلات ساختاری به آزمون مدل ارائه شده پرداخته شده است. از مدلیابی این نرم‌افزار می‌توان ضرایب رگرسیون استاندارد را برای مسیرها، ضرایب تعیین را برای متغیرهای درونی و اندازه شاخص‌ها را برای مدل مفهومی به دست آورد (Wu, 2010).

جامعه آماری این تحقیق، تعداد ۱۴۹۹۰ نفر از اعضای شرکت‌های تعاونی روستایی (در مجموع تعداد ۱۶ شرکت) در محدوده‌ی شهرستان گرگان، استان گلستان بود. حجم نمونه آماری طبق جدول کرجسی و مورگان (Krejcie and Morgan, 1970)، ۳۷۵ نفر تعیین شد که با توزیع بیشتر تعدادی پرسشنامه در نهایت تعداد ۳۷۴ پرسشنامه مبنای تحلیل نهایی قرار گرفت. نمونه‌گیری به صورت خوشه‌ای (تعاونی به عنوان خوشه) صورت گرفت. بدین ترتیب که ابتدا، از بین تعاونی‌های مورد مطالعه، پنج تعاونی انتخاب و سپس، در هر تعاونی به صورت تصادفی به انتخاب پاسخگویان اقدام شد.

یافته‌ها

ویژگی‌های پاسخگویان: از نظر جنسیت ۱۳/۹۰ درصد پاسخگویان، زن و ۸۶/۱۰ درصد آنها مرد بودند. میانگین سنی اعضاء ۵۴/۱۷ سال بود و بیشتر آنها، یعنی ۲۶/۱۹ درصد درگروه سنی ۳۵-۵۰ سال قرار داشتند. به لحاظ محل سکونت؛ ۲۷/۸۱ درصد، ساکن شهر و ۷۲/۱۹ درصد ساکن روستا بودند. از نظر تحصیلات، ۱۳/۶۴ بی سواد، ۲۴/۶۰ درصد دارای تحصیلات ابتدایی، ۲۷/۵۴ درصد تحصیلات در سطح راهنمایی و دبیرستان، ۲۳/۲۶ درصد دارای دیپلم و ۱۰/۹۶ درصد دارای تحصیلات دانشگاهی بودند. از

نظر شغلی، بیشتر پاسخگویان، یعنی ۷۵/۲ درصد کشاورز بودند. میانگین سابقه فعالیت کشاورزی آنها، ۲۷/۷۴ سال بود. میانگین پیشینه عضویت در شرکت تعاونی ۲۶/۳۸ سال بود و پرشمارترین گروه از پاسخگویان، یعنی ۳۲/۱۲ درصد بین ۲۱ تا ۳۰ سال پیشینه عضویت داشتند. از لحاظ عضویت در شکل دیگر به عنوان نشانگر تقریبی مشارکت و شبکه اجتماعی افراد، ۵۱/۴۳ درصد همزمان در تعاونی یا نظام صنفی دیگر عضو بودند. از نظر میزان دسترسی به هیئت مدیره شرکت که می‌تواند بازتاب تعامل‌گرایی و ارتباط محوری (کنش ارتباطی) در مدیریت تعاونی باشد، بیشتر پاسخگویان یعنی ۵۲/۱۷ درصد، بیان داشتند که به میزان زیاد به هیئت مدیره دسترسی دارند. از لحاظ میزان مراجعه اعضا به شرکت تعاونی روستایی، بیشتر پاسخگویان یعنی ۷۶/۲۱ درصد بیان داشتند که به طور معمول، سه بار در ماه به شرکت تعاونی روستایی مراجعه می‌کنند.

آمار توصیفی گویه‌ها و بار عاملی آنها: آمار توصیفی سازه‌ها و گویه‌های هر سازه در جدول ۱ نشان داده شده است. سه سازه نوع دوستی، اعتمادپذیری و نگرش به تأمین مالی جمعی با میانگین‌های ۳/۸۶، ۳/۲۶ و ۳/۱۹ اهمیت بیشتری داشته است. مشاهده می‌شود که از پنج گویه مورد استفاده در سنجش قصد، گویه "اگر فرصتی پیش آید، در آینده هم به احتمال زیاد در طرح‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تأمین مالی جمعی تعاونی شرکت خواهم کرد" بیشترین میانگین را داشته است. مهم‌ترین گویه نگرش "مشارکت در تأمین مالی جمعی، پیوستگی و تعلق خاطر به تعاونی را در بین اعضا افزایش می‌دهد"، و مهم‌ترین گویه در سازه اعتمادپذیری "تضمین‌های لازم برای سرمایه‌گذاری مبتنی بر تأمین مالی جمعی پیشنهادی از سوی تعاونی وجود دارد" بودند. در سازه نوع دوستی که اهمیت

بیشتری نسبت به سایر سازه‌ها داشته است گویه "افراد نیازمند باید از حمایت دیگران برخوردار شوند" اهمیت بیشتری داشته است در حالی که در سازه سهولت استفاده گویه "شرایط توزیع سهام در طرح‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تأمین مالی جمعی پیشنهادی از سوی تعاونی در بین اعضای متقاضی عادلانه و منصفانه به نظر می‌رسد" اهمیت بیشتری داشته است. به طور کلی گویه‌های سازه ظرفیت نهادی درک‌شده میانگین بالایی نداشتند و در بین آنها گویه "پیشینه عملکردی تعاونی در زمینه‌های سرمایه‌گذاری مثبت و قابل قبول به نظر می‌رسد" بیشترین میانگین را دارا بود. در خصوص سازه کنترل نهادی درک‌شده که مشابه سازه پیشین میانگین گویه‌های آن پایین بود، می‌توان به گویه "سازوکار سرمایه‌گذاری مبتنی بر تأمین مالی جمعی پیشنهادی تعاونی به گونه‌ای است که به صورت مجزا می‌توانم آن را کنترل و مدیریت کنم" اشاره کرد که اهمیت بیشتری در مقایسه با سایر گویه‌ها داشت. در بین گویه‌های دو سازه سودمندی درک‌شده و پشتیبانی اجتماعی درک‌شده به ترتیب گویه‌های "انربخشی و کارآیی تعاونی از طریق طرح‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تأمین مالی جمعی افزایش می‌یابد" و "نزدیکان و افراد معتمدی که می‌شناسم طرح‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تأمین مالی جمعی پیشنهادی تعاونی را تایید می‌کنند" اهمیت بیشتری داشته است. همچنین در جدول ۱ مقدار بار عاملی که برای محاسبه پایایی هر سازه استفاده می‌شود نیز نشان داده شده است. در پایایی تک بعدی هر متغیر آشکار باید با یک مقدار بار عاملی بزرگ، یعنی فقط به یک متغیر پنهان بارگذاری شوند. طبق برخی مطالعات نیز مقدار بار عاملی مناسب برای گویه‌ها باید مقداری بالاتر از ۰/۷ باشد (Hair et al., 2021). گویه‌های با بار عاملی ۰/۴ تا ۰/۷ نیز، تنها زمانی قابل قبول هستند که حذف این

تعیین‌کننده‌های مشارکت اعضای تعاونی‌ها در تامین مالی جمعی / ناصر سیفالهی و همکاران

گویه‌ها کمکی به افزایش پایایی ترکیبی و میانگین واریانس استخراج شده نکنند یا تغییرات بسیار اندکی را باعث شوند (محسنین و اسفیدانی، ۱۳۹۳). با توجه به نتایج نشان داده شده در جدول ۱ ملاحظه می‌شود

جدول ۱- آمارهای توصیفی سازه‌ها، گویه‌ها و بار عاملی آنها

سازه‌ها و گویه‌ها	میانگین	انحراف معیار	بار عاملی
قصد مشارکت در تامین مالی جمعی			
۱. با توجه به فرصت پیش آمده، من قصد دارم در طرح‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی تعاونی شرکت کنم.	۲/۸۲	۰/۹۸۰	۰/۸۱۴
۲. اگر فرصتی پیش آید، در آینده هم به احتمال زیاد در طرح‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی تعاونی شرکت خواهم کرد.	۲/۹۸	۰/۹۸۶	۰/۷۹۱
۳. مشارکت در طرح‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی تعاونی را به سایر اعضا پیشنهاد می‌کنم.	۲/۹۲	۰/۹۶۹	۰/۷۹۷
۴. اگر به دنبال سرمایه‌گذاری باشم، این سازوکار از بین دیگر گزینه‌ها، برایم در اولویت است.	۲/۸۸	۱/۰۱۶	۰/۷۶۷
۵. همزمان با طرح فعلی، اگر طرح دیگر سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی از سوی تعاونی پیشنهاد شود حاضرم در آن مشارکت کنم.	۲/۶۵	۰/۸۹۱	۰/۶۷۳
نمره کل	۲/۸۵	۰/۹۶۹	
نگرش به تامین مالی جمعی			
۱. استفاده از سازوکار تامین مالی جمعی به جذب سرمایه به منظور توسعه برنامه‌های تعاونی کمک می‌کند.	۲/۹۸	۱/۱۵۹	۰/۸۴۸
۲. مشارکت در تامین مالی جمعی موجب تحرک و پویایی در بین اعضا و مدیریت تعاونی می‌شود.	۳/۲۶	۱/۱۳۲	۰/۷۷۸
۳. مشارکت در تامین مالی جمعی، پیوستگی و تعلق خاطر به تعاونی را در بین اعضا افزایش می‌دهد.	۳/۲۷	۱/۱۰۶	۰/۷۳۴
۴. بر این باورم سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی پیشنهادی از سوی تعاونی تصمیم درست و عاقلانه‌ای برای سرمایه‌گذاری است.	۳/۲۴	۱/۲۲۵	۰/۷۹۱
نمره کل	۳/۱۹	۱/۱۵۶	
اعتمادپذیری			
۱. به لحاظ ترتیبات حقوقی و اداری- مالی مرسوم، سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی پیشنهادی از سوی تعاونی از فرآیند و ساختار مطمئن برخوردار است.	۳/۳۰	۰/۹۹۵	۰/۶۷۰
۲. سازوکار سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی پیشنهادی از سوی تعاونی به گونه‌ای است که وعده‌ها و تعهدات داده‌شده به اعضا را محقق خواهد نمود.	۳/۲۰	۱/۰۲۶	۰/۸۲۵
۳. سازوکار سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی پیشنهادی از سوی تعاونی به گونه‌ای که منافع و اطلاعات شخصی من حفظ می‌شود.	۳/۲۱	۰/۹۴۸	۰/۶۵۹۸
۴. تضمین‌های لازم برای سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی پیشنهادی از سوی تعاونی وجود دارد.	۳/۳۳	۰/۹۹۸	۰/۶۵۳
نمره کل	۳/۲۶	۰/۹۹۲	
نوع‌دوستی			

مطالعات کارآفرینی و توسعه پایدار کشاورزی، دوره ۱۲، شماره ۲، ۱۴۰۴

سازه‌ها و گویه‌ها	میانگین	انحراف معیار	بار عاملی
۱. مردم باید مایل باشند به دیگری که شانس کمتری دارند کمک کنند.	۳/۶۹	۱/۰۹۹	۰/۸۱۷
۲. کمک به مردم برای حل مشکلاتشان برای من بسیار مهم است.	۳/۷۴	۱/۰۴۰	۰/۸۵۳
۳. مردم باید نسبت به دیگران در جامعه انفاق بیشتری داشته باشند.	۳/۹۳	۱/۱۱۴	۰/۶۵۰
۴. افراد نیازمند باید از حمایت دیگران برخوردار شوند.	۴/۰۷	۱/۰۷۲	۰/۵۹۹
نمره کل	۳/۸۶	۱/۰۸۱	
سهولت استفاده			
۱. مراحل سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی پیشنهادی از سوی تعاونی سریع و سراسر است.	۲/۰۴	۰/۸۷۵	۰/۶۷۱
۲. گزینه‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی پیشنهادی از سوی تعاونی نوآورانه و جدید است.	۲/۸۵	۰/۸۶۳	۰/۸۰۸
۳. گزینه‌های سرمایه‌گذاری از توجیه مالی و احتمال بازگشت سرمایه قابل قبولی برخوردار است.	۲/۷۲	۰/۸۵۴	۰/۷۴۷
۴. شرایط سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی پیشنهادی از سوی تعاونی برای اعضای تعاونی منطقی و ممکن به نظر می‌رسد.	۲/۹۲	۰/۸۰۱	۰/۶۶۶
۵. سازوکار مالکیت و تسهیم منافع در طرح‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی پیشنهادی از سوی تعاونی روشن است.	۲/۰۸	۰/۹۳۰	۰/۸۴۳
۶. شرایط توزیع سهام در طرح‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی پیشنهادی از سوی تعاونی در بین اعضای متقاضی عادلانه و منصفانه به نظر می‌رسد.	۲/۹۳	۰/۹۱۲	۰/۷۸۱
۷. سازوکار سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی پیشنهادی تعاونی به گونه‌ای است که پیچیدگی خاصی ندارد و درک آن آسان است.	۲/۴۱	۰/۹۷۰	۰/۶۱۸
نمره کل	۲/۵۷	۰/۸۸۶	
ظرفیت نهادی درک‌شده			
۱. پیشینه عملکردی تعاونی در زمینه‌های سرمایه‌گذاری مثبت و قابل قبول به نظر می‌رسد.	۲/۷۲	۰/۷۸۱	۰/۷۸۲
۲. تعاونی از ظرفیت لازم برای مدیریت ریسک‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی پیشنهادی برخوردار است.	۲/۳۵	۰/۷۶۳	۰/۸۳۷
۳. تعاونی از دانش فنی و حقوقی لازم برای مدیریت طرح‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی پیشنهادی برخوردار است.	۲/۳۸	۰/۸۱۵	۰/۷۷۰
۴. تعاونی از جایگاه مناسبی در بازار مالی برای پیشبرد طرح‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی پیشنهادی برخوردار است.	۲/۶۲	۰/۷۵۴	۰/۶۸۶
۵. شبکه تامین و شرکای تعاونی متناسب با ملزومات طرح‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی پیشنهادی است.	۲/۰۲	۰/۹۰۱	۰/۷۵۷
۶. تعاونی در حال حاضر از سبد سرمایه‌گذاری مناسبی برخوردار است.	۲/۱۵	۰/۸۰۲	۰/۸۱۴
۷. ظرفیت تعاونی برای مدیریت مالی و بودجه‌بندی با ملزومات طرح‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی پیشنهادی متناسب است.	۲/۳۴	۰/۹۷۴	۰/۵۰۲
نمره کل	۲/۳۷	۰/۸۲۷	
کنترل رفتاری درک‌شده			
۱. به لحاظ برخورداری از دانش و آگاهی مورد نیاز، اشراف کاملی بر طرح سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی پیشنهادی دارم.	۲/۲۶	۰/۹۱۵	۰/۶۹۷
۲. تعامل خوبی بین ما و مجریان طرح‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی در تعاونی	۲/۲۰	۰/۸۷۶	۰/۷۸۹

تعیین‌کننده‌های مشارکت اعضای تعاونی‌ها در تامین مالی جمعی / ناصر سیفالهی و همکاران

سازه‌ها و گویه‌ها	میانگین	انحراف معیار	بار عاملی
وجود دارد.			
۳. سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی پیشنهادی تعاونی را می‌توانم با شرایط مالی و بودجه‌بندی خود تطبیق دهم.	۲/۳۹	۰/۷۱۱	۰/۶۹۱
۴. نرخ بازگشت طرح‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی پیشنهادی تعاونی مطابق برنامه‌های من است.	۲/۲۳	۰/۸۰۴	۰/۷۲۹
۵. سازوکار سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی پیشنهادی تعاونی به گونه‌ای است که به صورت مجزا می‌توانم آن را کنترل و مدیریت کنم.	۲/۴۰	۰/۸۴۱	۰/۷۷۴
نمره کل	۲/۳۰	۰/۸۲۹	
سودمندی درک شده			
۱. با مشارکت در این گونه سرمایه‌گذاری‌ها، احساس می‌کنم عضویت در تعاونی برایم سودمند و با ارزش است.	۳/۶۶	۰/۹۷۸	۰/۷۶۲
۲. اثربخشی و کارایی تعاونی از طریق طرح‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی افزایش می‌یابد.	۳/۶۷	۰/۹۷۳	۰/۶۶۵
۳. اثرگذاری اجتماعی تعاونی در نتیجه انجام برنامه‌ها و تعهدات مقرر در قالب سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی پیشنهادی افزایش می‌یابد.	۳/۳۹	۱/۰۸۲	۰/۶۵۲
۴. چشم‌انداز روشنی برای مقیاس‌گستری سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی در تعاونی وجود دارد.	۳/۲۳	۱/۲۶۷	۰/۷۹۲
نمره کل	۳/۴۹	۱/۰۷۵	
پشتیبانی اجتماعی درک‌شده			
۱. همه اعضای تعاونی به صورت شفاف در جریان طرح‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی پیشنهادی از سوی تعاونی هستند.	۲/۸۰	۱/۲۶۷	۰/۶۹۱
۲. مدیریت تعاونی به طور همه‌جانبه از طرح‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی پیشنهادی پشتیبانی می‌کنند.	۲/۸۹	۱/۳۰	۰/۷۳۴
۳. طرح‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی پیشنهادی حمایت جمع قابل قبولی از اعضای تعاونی را در پی دارد.	۲/۷۱	۱/۰۴۶	۰/۷۴۶
۴. نزدیکان و افراد معتمدی که می‌شناسم طرح‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی پیشنهادی تعاونی را تایید می‌کنند.	۲/۹۲	۱/۱۳۳	۰/۷۲۸
۵. مشارکت‌کنندگان در طرح‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی پیشنهادی تعاونی تعامل خوبی با هم دارند.	۲/۸۱	۱/۱۸۶	۰/۶۸۰
نمره کل	۲/۸۳	۱/۱۸۶	

قابل قبول بودن پایایی پرسشنامه می‌باشد. نتایج حاصل از پایایی شامل ضریب آلفای کرونباخ برای تمام سؤالات پرسشنامه در جدول ۲ ارائه شده است. با توجه جدول و ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده برای هر یک از سازه‌ها، می‌توان گفت نتایج نشان‌دهنده پایایی مطلوب پرسشنامه می‌باشد.

ارزیابی روایی، پایایی و برازش کلی مدل: برای بررسی پایایی پرسشنامه‌ها، از ضریب آلفای کرونباخ استفاده گردیده است. ضریب آلفای کرونباخ نشان‌دهنده سازگاری درونی سؤالات است که متغیر مشابهی را آزمون می‌کنند و چنانچه ضریب آلفای کرونباخ به دست آمده بیشتر از ۰/۷ باشد نشان‌دهنده

در روش PLS معیار جدیدتری به نام پایایی ترکیبی (CR) یا همان ضریب اطمینان ساختاری وجود دارد. در صورتی که مقدار CR برای هر سازه‌ای بالاتر از ۰/۷ باشد، نشان از پایداری درونی مناسب برای مدل‌های اندازه‌گیری است. روایی همگرا، میزان همبستگی مثبت بین یک گویه با سایر گویه‌های یک متغیر پنهان است؛ بدین صورت که مجموعه گویه‌ها، سازه را تبیین می‌کند. مقدار واریانس استخراج شده (AVE) بالاتر از ۰/۵ روایی همگرایی قابل قبول را نشان می‌دهد (حسینی و همکاران، ۱۳۹۷). تمامی مقادیر ذکر شده در جدول ۲ آمده است که بیانگر این است که سازه‌ها از پایایی ترکیبی مناسبی برخوردارند.

همچنین در جدول ۲ مقدار ضریب تعیین (R^2) نیز نشان داده شده است. سه مقدار ۰/۱۹، ۰/۳۳ و ۰/۶۷ به عنوان مقدار ملاک برای مقادیر ضعیف، متوسط و قوی R^2 در نظر گرفته می‌شود. مطابق با جدول ۲ و همچنین شکل ۱ چارچوب مفهومی برای اولین متغیر درون‌زای مدل یعنی نگرش به تأمین مالی جمعی، R^2 برابر ۰/۴۴۷ به دست آمده است. همچنین ضریب تعیین برای متغیر درون‌زای دوم مدل یعنی قصد مشارکت در تأمین مالی جمعی، برابر ۰/۳۷۷ به دست آمده است. بنابراین با توجه به مقادیر مورد

ملاک، مدل در مجموع از برازش ساختاری مناسبی برخوردار است.

همچنین در این مطالعه معیار Q^2 نیز بررسی شده است. این معیار قدرت پیش‌بینی مدل را مشخص می‌سازد و مدل‌هایی که برازش بخش ساختاری قابل قبولی دارند، باید قابلیت پیش‌بینی شاخص‌های مربوط به سازه‌های درون‌زای مدل را داشته باشند. بدین معنا که اگر در یک مدل، روابط بین سازه‌ها به درستی تعریف شده باشند، سازه‌ها می‌توانند به قدر کافی بر شاخص‌های یکدیگر تاثیر گذاشته و از این راه فرضیه‌ها به درستی تایید شوند. هنسلر و همکاران (Henseler et al., 2009)، درباره شدت قدرت پیش‌بینی مدل درمورد سازه‌های درون‌زا، سه مقدار ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ را به ترتیب قدرت پیش‌بینی ضعیف، متوسط و قوی تعیین نموده‌اند. مقدار Q^2 در مورد سازه‌های درون‌زای مدل پژوهش یعنی نگرش به تأمین مالی جمعی مهارت‌های کارآفرینی و قصد مشارکت در تأمین مالی جمعی به ترتیب برابر ۰/۳۸۹ و ۰/۲۸۹ به دست آمده است که نشان از قدرت پیش‌بینی قوی و متوسط مدل در خصوص این سازه‌ها داشته و برازش مدل ساختاری پژوهش را تأیید می‌کند. (جدول ۲).

جدول ۲- مقادیر آلفای کرونباخ، CR، AVE، Q^2 ، R^2

متغیر	آلفای کرونباخ	CR	AVE	Q^2	R^2
قصد مشارکت در تأمین مالی جمعی	۰/۸۱۷	۰/۸۷۹	۰/۵۹۳	۰/۲۸۹	۰/۳۷۷
نگرش به تأمین مالی جمعی	۰/۸۰۷	۰/۸۶۸	۰/۶۲۲	۰/۳۸۹	۰/۴۴۷
اعتمادپذیری	۰/۷۲۶	۰/۸۰۵	۰/۵۱۱	--	--
نوع دوستی	۰/۷۸۴۳	۰/۸۲۴	۰/۵۴۴	--	--
سهولت استفاده	۰/۸۱۹	۰/۸۹۲	۰/۵۴۴	--	--
ظرفیت نهادی درک شده	۰/۸۳۸	۰/۸۹۴	۰/۵۵۲	--	--
کنترل رفتاری درک شده	۰/۷۶۶	۰/۸۵۶	۰/۵۴۳	--	--
سودمندی درک شده	۰/۷۶۱	۰/۸۱۱	۰/۵۱۹	--	--
پشتیبانی اجتماعی درک شده	۰/۷۷۳	۰/۸۴۰	۰/۵۱۳	--	--

تعیین‌کننده‌های مشارکت اعضای تعاونی‌ها در تأمین مالی جمعی / ناصر سیفالهی و همکاران

فورنل-لاکر، معیار مهم دیگری است که برای تشخیص روایی و اگر استفاده می‌شود و میزان رابطه یک سازه با شاخص‌هایش در مقایسه رابطه آن سازه با سایر سازه‌ها است؛ به طوری که روایی و اگرایی قابل یک مدل، حاکی از آن است که یک سازه در مدل

تعامل بیشتری با شاخص‌های خود دارد تا با سازه‌های دیگر (Hosseini et al., 2018). در جدول ۳ مقادیر میانگین واریانس استخراج شده در قطر ماتریس از تمام اعداد زیرین خود بزرگتر است که بیانگر این است که روایی تشخیصی مدل برقرار است.

جدول ۳- نتایج آزمون فورنل-لاکر

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
قصد مشارکت در تأمین مالی جمعی	۰/۷۷۰								
نگرش به تأمین مالی جمعی	۰/۴۲۱	۰/۷۸۹							
اعتمادپذیری	۰/۱۵۱	۰/۱۳۳	۰/۵۹۷						
نوع دوستی	۰/۱۲۸	۰/۱۰۸	۰/۳۶۴	۰/۷۳۸					
سهولت استفاده	۰/۴۱۶	۰/۲۷۹	۰/۰۵۵	۰/۰۶۸	۰/۷۳۸				
ظرفیت نهادی درک شده	۰/۵۲۶	۰/۴۲۲	۰/۰۹۲	۰/۰۸۷	۰/۴۵۷	۰/۷۴۳			
کنترل رفتاری درک شده	۰/۴۱۸	۰/۳۰۶	۰/۰۴۲	۰/۰۸۴	۰/۱۴۳	۰/۲۴۴	۰/۱۳۶		
سودمندی درک شده	۰/۱۰۲	۰/۱۴۳	۰/۲۴۸	۰/۲۲۸	۰/۰۶۱	۰/۱۲۹	۰/۰۷۷	۰/۵۹۱	
پشتیبانی اجتماعی درک شده	۰/۰۹۲	۰/۱۵۱	۰/۰۲۰	۰/۰۳۵	۰/۰۷۵	۰/۱۲۶	۰/۱۳۶	۰/۱۲۳	۰/۵۲۱

در نهایت برای برازش کلی مدل از معیاری به نام GOF استفاده می‌شود که در آن سه مقدار ۰/۰۱، ۰/۲۵ و ۰/۳۶ به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی در نظر گرفته می‌شود. با توجه به نتایج به دست آمده از جدول ۴ می‌توان بیان کرد که برازش کلی مدل در حد بسیار مطلوبی قرار دارد (هیر، ۱۳۹۵).

جدول ۴- نتایج برازش کلی مدل

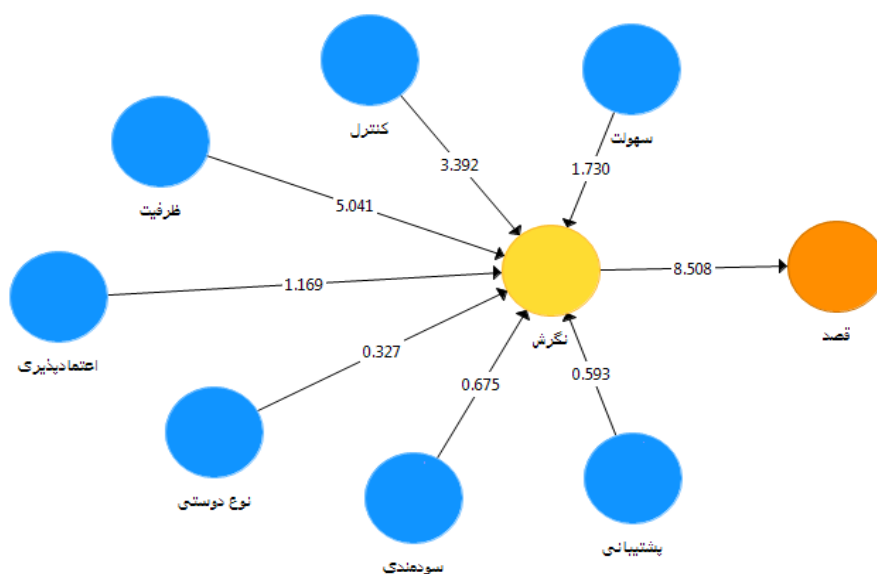
R^2	Communalities	GOF
۰/۲۱۲	۰/۴۹۰	۰/۳۲۲

بررسی فرضیه‌های پژوهش: نتایج ضرایب مسیر همراه با مقادیر آماره t استیودنت و سطح معناداری در جدول ۵ و شکل‌های ۲ و ۳ نشان داده شده است. با توجه به معنی‌داری مقدار آماره t می‌توان ادعا کرد متغیر نگرش به تأمین مالی جمعی دارای ضریب مسیر معنی‌دار است و بیشترین تاثیرگذاری را بر قصد مشارکت در تأمین مالی جمعی دارد ($\beta=۰/۴۲۱$).

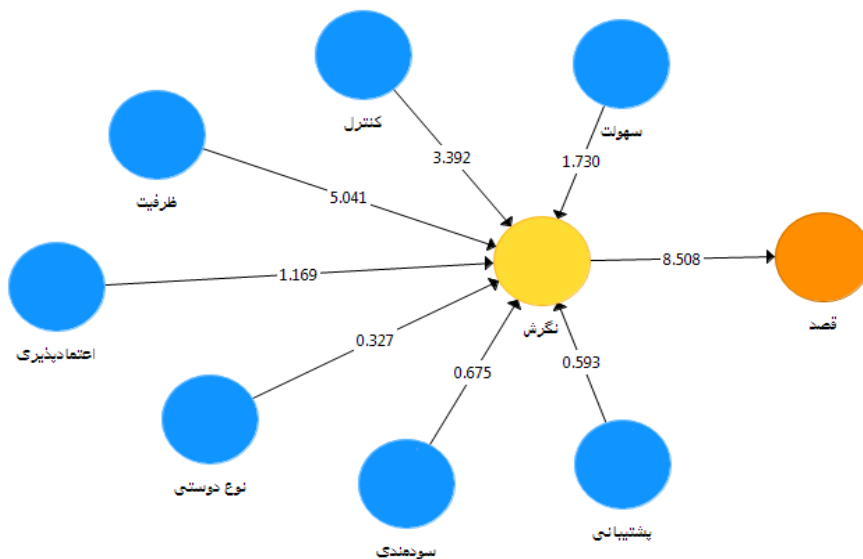
$t=۸/۲۵۷$. علاوه بر اینها بیشترین تأثیر بر متغیر درون‌زای اول یعنی نگرش به تأمین مالی جمعی توسط متغیر ظرفیت نهادی درک شده ($\beta=۰/۳۰۵$)، $t=۵/۱۲۲$ اعمال شده است و پس از آن کنترل رفتاری ادراک شده ($\beta=۰/۱۹۹$)، $t=۳/۳۳۴$ قرار دارد. تأثیر سایر متغیرها بر نگرش به تأمین مالی جمعی معنی‌دار نیست.

جدول ۵- آزمون فرضیه‌های پژوهش

فرضیه	مسیر	t	β	p-value	نتیجه
۱	کنترل رفتاری ادراک شده $\rightarrow$ نگرش به تأمین مالی جمعی	۳/۳۳۴	۰/۱۹۹**	۰/۰۰۱	تأیید
۲	نوع دوستی $\rightarrow$ نگرش به تأمین مالی جمعی	۰/۳۳۵	-۰/۰۱۷	۰/۷۳۸	عدم تأیید
۳	پشتیبانی ادراک شده $\rightarrow$ نگرش به تأمین مالی جمعی	۰/۶۲۸	۰/۰۷۳	۰/۵۳۰	عدم تأیید
۴	اعتمادپذیری $\rightarrow$ نگرش به تأمین مالی جمعی	۱/۲۸۱	-۰/۰۷۴	۰/۲۰۱	عدم تأیید
۵	ظرفیت نهادی درک شده $\rightarrow$ نگرش به تأمین مالی جمعی	۵/۱۲۲	۰/۳۰۵*	۰/۰۰۰	تأیید
۶	سودمندی ادراک شده $\rightarrow$ نگرش به تأمین مالی جمعی	۰/۶۳۶	-۰/۰۵۱	۰/۵۲۵	عدم تأیید
۷	سهولت استفاده $\rightarrow$ نگرش به تأمین مالی جمعی	۱/۷۹۹	۰/۰۹۷	۰/۰۷۳	عدم تأیید
۸	نگرش به تأمین مالی جمعی $\rightarrow$ قصد مشارکت در تأمین مالی جمعی	۸/۲۵۷	۰/۴۲۱**	۰/۰۰۰	تأیید

شکل ۲- مقادیر آماره تی استیودنت

شکل ۳- مقادیر بارهای عاملی

نتیجه‌گیری

تعاونی‌ها، از یک‌سو از ظرفیت قابل ملاحظه‌ای برای پیشبرد اهداف اقتصادی - اجتماعی اعضاء و اجتماع پیرامون برخوردارند و از سوی دیگر، با مشکلات و معضلات مزمنی روبرو هستند که دستیابی آنها را به اهداف مورد نظر دشوار و گاه ناممکن ساخته است. یکی از این مشکلات، ناتوانی این تشکلات در تشکیل سرمایه و تامین مالی پایدار بوده است که یکی از موانع اساسی تحقق نوآوری و خلق ارزش از سوی تعاونی‌ها به شمار می‌رود (عباسی و همکاران، ۱۳۹۷). از آنجا که طبیعت تعاونی‌ها بر مبنای کنش جمعی استوار است، بنابراین، راهکاری که برای ارتقای توان سرمایه‌گذاری در این کسب‌وکارها در پیش گرفته می‌شود، می‌بایست ماهیت جمعی داشته باشد.

این تحقیق با هدف شناسایی عوامل تعیین‌کننده مشارکت در تامین مالی جمعی کسب‌وکارهای تعاونی و با جمع‌آوری اطلاعات از ۳۷۴ نفر از اعضای شرکت‌های تعاونی روستایی شهرستان گرگان در استان گلستان انجام شد. به طور کلی میانگین نمرات محاسبه شده برای سازه‌های تعیین‌کننده مشارکت در تامین مالی جمعی پایین بود که بیانگر این است که هنوز این شیوه تامین مالی در بین جمعیت پاسخگویان به اندازه کافی مورد توجه قرار نگرفته است. به نحوی که فقط چهار سازه نوع‌دوستی، اعتمادپذیری، سودمندی درک‌شده و نگرش به تامین مالی جمعی دارای نگرش‌های بیشتر از متوسط طیف لیکرت بودند و بقیه سازه‌های مورد مطالعه از جمله قصد مشارکت در تامین مالی جمعی کمتر از حد متوسط بودند. در حالی که سه سازه مهم کنترل رفتاری درک‌شده، ظرفیت نهادی درک‌شده و میزان سهولت استفاده کمترین مقدار میانگین را داشتند. در بین این متغیرها که موقعیت پیشینی را در الگوی نظری تحقیق ایفا

می‌کنند، نوع‌دوستی و اعتمادپذیری جزو متغیرهای وضعی محسوب می‌شوند و به عبارتی در نتیجه‌ی تجارب فردی و اجتماعی اعضای تعاونی به صورت کلی شکل گرفته و کنش‌های معینی همانند تامین مالی جمعی را تحت تاثیر قرار می‌دهند (Rodriguez-Ricardo et al., 2018). این بدان معناست اگر فضای کلی حاکم بر اجتماع اعضاء در تعاونی سازنده و بدون از تعارضات ناسازنده باشد و روابط مبتنی بر اعتماد، مشارکت، شفافیت و دیگر خصیصه‌های برآمده از سرمایه اجتماعی در تعاونی شکل گرفته باشد (Alharbey and Van Hemmen, 2021). می‌توان از آن به عنوان کارمایه‌ای برای پیشبرد کنش‌های جمعی در تعاونی مبتنی بر منفعت مشترک و سود تسهیم‌شده بهره گرفت (ابراهیم‌زاده و همکاران، ۱۴۰۲). اما، دو متغیر دیگر، یعنی سودمندی درک‌شده و نگرش به تامین مالی جمعی مرتبط با کنش معین مورد نظر در این تحقیق، یعنی تامین مالی جمعی هستند؛ این بدان معنی است که بهبود این متغیرها در قالب نظریه مبادله اجتماعی، نیازمند معرفی مناسب از طریق تسهیم اطلاعات توأم با شفافیت و نیز، تضمین سودمندی حاصل از مشارکت در تامین مالی جمعی برای اعضای تعاونی است (Zhao et al., 2017).

بررسی روابط علی بین متغیرها نشان از آن دارد که از بین دو سازه‌ای که کمترین میزان میانگین داشتند دو سازه کنترل رفتاری درک‌شده و ظرفیت نهادی درک‌شده دارای تاثیر مثبت و معنی‌داری بر نگرش به تامین مالی جمعی بودند. به علاوه تاثیر نگرش به تامین مالی جمعی نیز مثبت و معنی‌دار محاسبه شد. در این بین، موقعیت دو متغیر کنترل رفتاری درک‌شده و ظرفیت نهادی درک‌شده بر متغیر نگرش به تامین مالی جمعی مقدم است؛ یعنی با بهبود درک اعضای تعاونی از امکان اعمال کنترل فردی بر سازوکار تامین مالی

جمعی و نیز درک آنها از امکانات، قابلیت‌ها و توانایی‌های تعاونی و مدیریت مجموعه برای پیشبرد برنامه تامین مالی جمعی مطابق مراحل و شرایط توافق شده می‌تواند به بهبود نگرش اعضای تعاونی و سرانجام، شکل‌دهی قصد آنها برای مشارکت در چنین برنامه‌هایی منجر شود. تاثیر قابلیت‌های سازمانی در پیشبرد تامین مالی جمعی در تحقیقات پیشین نیز مورد تاکید قرار گرفته است (Chen et al., 2022; Cholakova and Clarysse, 2015; Kleinert et al., 2021; Talonen et al., 2022). کاملاً منطقی است که اعضای تعاونی، زمانی نسبت به مشارکت در تامین مالی جمعی که مستلزم پذیرش تعهد، تسهیم منابع همراه مخاطره هزینه فرصت‌های از دست رفته و حتی ضرر و زیان مالی باشد، که تا حد قابل قبولی به این اطمینان دست یابند که می‌توانند به صورت منعطف در حد وسع و توان خود از عهده تعهدات پذیرفته شده برآیند و همین‌طور، مدیریت تعاونی پشتوانه مالی - اعتباری، اداری و مدیریتی لازم را برای اطمینان بخشی به مشارکت کنندگان به منظور مدیریت ریسک مشارکت آنها از یک سو و تلاش برای رساندن آنها به درجه‌ای از سود مشترک از دیگر سو، داشته باشد. این رویکرد منطقی بازتاب کاربرد نظریه بازی‌ها در تامین مالی جمعی است (Mazzarol et al., 2011).

با توجه به تاثیرگذاری ظرفیت نهادی درک شده بر نگرش و در نهایت، قصد اعضای تعاونی برای مشارکت در تامین مالی جمعی که متأثر از پیشینه عملکردی تعاونی در زمینه‌های سرمایه‌گذاری است، پیشنهاد می‌شود تعاونی‌ها ضمن ارتقای ظرفیت مدیریت ریسک خویش، به ارتقای دانش فنی و حقوقی مورد نیاز برای پیشبرد طرح‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی (در قالب آموزش و مشاوره و بهره‌گیری از کارشناسان خبره) اقدام و به توسعه شبکه تامین تعاونی متناسب با ملزومات

طرح‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی اقدام کنند. در این باره پیشنهاد می‌شود مدیریت تعاونی‌ها با ارزیابی دقیق بازار، سبد سرمایه‌گذاری برای مشارکت اعضاء در تامین مالی جمعی را پیشنهاد دهند و از تمرکز بر یک گزینه محدود که ممکن است بازتاب خواسته همه اعضاء نباشد، پرهیز کنند. در واقع این پیشنهاد در راستای یافته تحقیق مبنی بر تاثیر کنترل رفتاری درک شده بر نگرش و قصد اعضاء تعاونی برای مشارکت در تامین مالی هم می‌باشد. زیرا آنها در این صورت امکان گزینش گزینه سرمایه‌گذاری متناسب با شرایط مالی و بودجه‌بندی، بازده مورد انتظار و غیره را خواهند داشت. در همین باره، پیشنهاد می‌شود نسبت به ارتقای دانش و آگاهی اعضای تعاونی درخصوص جنبه‌های مختلف طرح‌های سرمایه‌گذاری مشترک از سوی مجریان طرح اقدام و با برقراری تعامل موثر با مشارکت کنندگان، شفافیت، نظارت جمعی، ادراک از امکان اعمال کنترل و نیز، تعلق خاطر به طرح‌ها افزایش یابد. علاوه بر این پیشنهادهای مرتبط با یافته‌های تحقیق، به صورت تعمیمی و با در نظر گرفتن تجربه‌های مشابه، پیشنهاد می‌شود تعاونی‌ها نسبت به توسعه پلتفرم‌های مناسب برای مدیریت سرمایه‌گذاری جمعی اقدام کنند. در این باره، مشارکت تعاونی‌ها با همدیگر برای توسعه پلتفرم‌ها در سطح اتحادیه‌های تعاونی می‌تواند پیشنهادی درخور توجه از جنبه تجمیع سرمایه‌ها و ارتقای مقیاس تامین مالی جمعی از یک سو و بهره‌گیری از ظرفیت اداری و نهادی اتحادیه‌ها برای پیشبرد طرح‌های سرمایه‌گذاری جمعی تعاون محور با مشارکت بانک تعاون و سایر موسسات اعتباری علاقه‌مند، آموزش مدیریت تعاونی‌ها و مدیریت ریسک‌های سرمایه‌گذاری از سوی دیگر باشد. در این صورت، می‌توان به صورت آزمایشی یا پایلوت طرح‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر تامین مالی جمعی را

در اتحادیه‌ها یا تعاونی‌های برخوردار از زیرساخت‌ها و ظرفیت‌های مورد نیاز اجرا نمود و پس از بازاندیشی و بهبود سازوکار مربوطه، نسبت به ارتقای مقیاس آن اقدام نمود.

منابع

- ابراهیم‌زاده، ن.، شریف‌زاده، م. ش.، عبدالله‌زاده، غ.، رضایی، ر. (۱۴۰۲). رابطه بین سرمایه اجتماعی و مدیریت تعارض و تأثیر آن بر اثربخشی نهادی در شرکت‌های تعاونی روستایی شهرستان گرگان، تعاون و کشاورزی، ۱۲ (۴۵)، ۸۶-۱۰۴.
- ابراهیمی سروعلیا، م. ح.، عظیمی، م.، رودساز، ح. و قربانی، و. (۱۳۹۶). تبیین الگوی تأمین مالی تعاونی‌ها برای مشارکت‌های عمومی-خصوصی در توسعه زیرساخت‌های کشور با استفاده از نظریه داده بنیاد. تعاون و کشاورزی، ۶ (۲۱)، ۱۴۹-۱۷۲.
- تقواء، م. ر.، رودساز، ح. و رضائی‌نژاد، م. ر. (۱۴۰۰). بررسی عوامل تأثیرگذار بر تأمین مالی تعاونی‌های سهامی سرمایه‌گذار (مورد مطالعاتی: گروه تعاونی پیشگامان کویر یزد). سیاست‌نامه علم و فناوری، ۱۱ (۴)، ۲۷-۴۴.
- جعفری، س. م. ب. و پورزنجان، پ. (۱۴۰۱). عوامل مؤثر بر تمایل افراد برای مشارکت و سرمایه‌گذاری در پروژه‌های تأمین مالی جمعی اجتماعی. مدیریت دارایی و تأمین مالی، ۱۰ (۳)، ۹۵-۱۱۸.
- جیت‌سازان، ه.، کولجی، س. و باقری، ا. (۱۳۹۸). شناسایی عوامل پیش‌برنده استفاده از تأمین مالی جمعی توسط کارآفرینان (مورد مطالعه: صنعت گردشگری). توسعه کارآفرینی، ۱۲ (۱)، ۲۱-۴۰.
- حاجی، ل.، چیدری، م.، چوپچیان، ش. (۱۳۹۶). تحلیل عاملی عوامل پیش‌برنده توسعه پایدار تعاونی‌های تولید کشاورزی شهرستان نقده از دیدگاه اعضای تعاونی‌ها. تحقیقات اقتصاد و توسعه کشاورزی ایران، ۴۸ (۲)، ۲۹۹-۳۰۹.
- حسینی، س. ص.، کرمی، ا. و نیکخواه، ی. (۱۳۹۷). مدل‌سازی معادلات ساختاری با Smart PLS V3 رویکرد پایان‌نامه‌نویسی و مقاله‌نویسی. چاپ اول، تهران: انتشارات اندیشه فاضل.
- عباسی، ل.، شریف‌زاده، م. ش.، عبدالله‌زاده، غ. و محبوبی، م. ر. (۱۳۹۷). نوآوری جمعی در زنجیره ارزش در تعاونی‌های تولیدکشاورزی. مطالعات کارآفرینی و توسعه پایدار کشاورزی، ۵ (۴)، ۴۳-۷۰.
- محسنین، ش.، اسفیدانی، م. ر. (۱۳۹۳). معادلات ساختاری مبتنی بر رویکرد حداقل مربعات جزئی به کمک نرم‌افزار Smart-PLS: آموزشی و کاربردی. تهران، موسسه کتاب مهربان نشر.
- محمدی اقدم، س.، کریمی‌ریزی، م. (۱۳۹۶). طراحی الگوی تأمین مالی جمعی مبتنی بر بدهی بانکی در چهارچوب الگوی بانکداری بدون ربا. دوفصلنامه جستارهای اقتصادی ایران با رویکرد اقتصاد اسلامی، ۱۴ (۲۸)، ۲۰۴-۱۷۳.
- میمنت‌آبادی، ا.، حسینی، س. ش.، پدرام، ع. و خلیلیان، ص. (۱۳۹۹). سناریوهای دهه آینده نظام اقتصاد تعاونی‌های کشور. تحقیقات اقتصاد و توسعه کشاورزی ایران، ۵۱ (۴)، ۷۹۷-۸۱۶.
- نجفی، م.، نوری، ه. و امینی، ا. م. (۱۳۹۸). ارزیابی نقش مدیریت در عملکرد تعاونی‌های تولید روستایی مورد نمونه: استان اصفهان. تحقیقات اقتصاد و توسعه کشاورزی ایران، ۵۰ (۳)، ۵۳۱-۵۴۸.
- هیر، ج. اف. (۱۳۹۵). مدلسازی معادلات ساختاری: کمترین مربعات جزئی (PLS - SEM). مترجمان: آذر، ع.، غلامزاده، ر. تهران، انتشارات نگاه دانش، چاپ اول، ۳۶۰ صفحه.
- Agrawal, A., Catalini, C., & Goldfarb, A. (2014). Some simple economics of crowdfunding. *Innovation Policy and the Economy*, 14(1), 63-97.
- Alharbey, M., & Van Hemmen, S. (2021). Investor intention in equity crowdfunding. Does trust matter? *Journal of Risk and Financial Management*, 14(2), 53.

- Transactions on Computer-Human Interaction (TOCHI), 20(6), 1-32.
- Gerber, E. M., Hui, J. S., & Kuo, P. (2012). Crowdfunding: Why people are motivated to post and fund projects on crowdfunding platforms. Paper presented at the Proceedings of the international workshop on design, influence, and social technologies: techniques, impacts and ethics.
- Gotz, I. (2017). World Co-Operative Monitor. *Journal of Entrepreneurial and Organizational Diversity*, 6(2), 67-74.
- Hair J., Joseph F., Hult, G., Tomas, M., Ringle, C. M., & Sarstedt, M. (2021). *A primer on partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM)*: Sage publications.
- Henseler, J., Ringle, C. M., & Sinkovics, R. R. (2009). The use of partial least squares path modeling in international marketing New challenges to international marketing (Vol. 20, pp. 277-319): Emerald Group Publishing Limited.
- Hui, J. S., Greenberg, M. D., & Gerber, E. M. (2014). Understanding the role of community in crowdfunding work. Paper presented at the Proceedings of the 17th ACM conference on Computer supported cooperative work & social computing (CSCW '14), Baltimore, MD.
- Josefy, M., Dean, T. J., Albert, L. S., & Fitza, M. A. (2017). The role of community in crowdfunding success: Evidence on cultural attributes in funding campaigns to "save the local theater". *Entrepreneurship Theory and Practice*, 41(2), 161-182.
- Kim, D. J., Ferrin, D. L., & Rao, H. R. (2008). A trust-based consumer decision-making model in electronic commerce: The role of trust, perceived risk, and their antecedents. *Decision support systems*, 44(2), 544-564.
- Kleinert, S., Bafera, J., Urbig, D., & Volkmann, C. K. (2022). Access denied: How equity crowdfunding platforms use quality signals to select new ventures. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 46(6), 1626-1657.
- Allison, T. H., Davis, B. C., Short, J. C., & Webb, J. W. (2015). Crowdfunding in a prosocial microlending environment: Examining the role of intrinsic versus extrinsic cues. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 39(1), 53-73.
- Belleflamme, P., Lambert, T., & Schwienbacher, A. (2014). Crowdfunding: Tapping the right crowd. *Journal of Business Venturing*, 29(5), 585-609.
- Borgen, S. O. (2004). Rethinking incentive problems in cooperative organizations. *The Journal of Socio-Economics*, 33(4), 383-393.
- Burtch, Gordon, Ghose, Anindya, & Wattal, Sunil. (2013). An empirical examination of the antecedents and consequences of contribution patterns in crowd-funded markets. *Information Systems Research*, 24(3), 499-519.
- Byrne, N., Heinonen, K., & Jussila, I. (2015). The role of proximity in value preferences: A study of consumer co-operatives. *Annals of Public and Cooperative Economics*, 86(2), 339-361.
- Chen, L. L., Fan, H., Wanshi, Z., & Pan, L. (2022). A study on the influencing factors of the public's willingness to donate funds for critical illness crowdfunding projects on network platforms. *PloS One*, 17(3), e0263706.
- Cholakova, M., & Clarysse, B. (2015). Does the possibility to make equity investments in crowdfunding projects crowd out reward-based investments? *Entrepreneurship Theory and Practice*, 39(1), 145-172.
- Colombo, M. G., Franzoni, C., & Rossi-Lamastra, C. (2015). Internal social capital and the attraction of early contributions in crowdfunding. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 39(1), 75-100.
- Cordova, A., Dolci, J., & Gianfrate, G. (2015). The determinants of crowdfunding success: evidence from technology projects. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 181, 115-124.
- Gerber, E. M., & Hui, J. (2013). Crowdfunding: Motivations and deterrents for participation. *ACM*

- Spanish Journal of Marketing-ESIC, 22(2), 163-182.
- Roma, P., Petruzzelli, A. M., & Perrone, G. (2017). From the crowd to the market: The role of reward-based crowdfunding performance in attracting professional investors. *Research Policy*, 46(9), 1606-1628.
- Rossi, A., & Vismara, S. (2018). What do crowdfunding platforms do? A comparison between investment-based platforms in Europe. *Eurasian Business Review*, 8, 93-118.
- Tajfel, H., & Turner, J. C. (2010). An integrative theory of intergroup conflict. In T. Postmes & N. R. Branscombe (Eds.), *Rediscovering social identity* (pp. 173-190). Psychology Press.
- Talonen, A., Kulmala, J., & Ruuskanen, O. (2016). Co-operative platforms: harnessing the full potential of crowdfunding. Paper presented at the European Conference on Innovation and Entrepreneurship.
- Talonen, A., Pasanen, J., & Ruuskanen, O. (2021). Exploring the co-operative form's potential in crowdfunding: A non-monetary perspective. *FIIB business review*, 10(4), 339-351.
- Ullah, S., & Zhou, Y. (2020). Gender, anonymity and team: What determines crowdfunding success on Kickstarter. *Journal of Risk and Financial Management*, 13(4), 80.
- Van der Have, R. P., & Rubalcaba, L. (2016). Social innovation research: An emerging area of innovation studies? *Research Policy*, 45(9), 1923-1935.
- Walthoff-Borm, X., Schwienbacher, A., & Vanacker, T. (2018). Equity crowdfunding: First resort or last resort? *Journal of Business Venturing*, 33(4), 513-533.
- Wojciechowski, A. (2009). Models of charity donations and project funding in social networks. Paper presented at the On the Move to Meaningful Internet Systems: OTM 2009 Workshops: Confederated International Workshops and Posters, ADI, CAMS, EI2N, ISDE, IWSSA, MONET, OnToContent, ODIS, ORM, OTM Academy, SWWS, SEMELS, Beyond SAWSDL, and Kleinert, S., & Volkmann, C. (2019). Equity crowdfunding and the role of investor discussion boards. *Venture Capital*, 21(4), 327-352.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Lehner, O. M. (2012). A literature review and research agenda for crowdfunding of social ventures. Paper presented at the Research Colloquium on Social Entrepreneurship, University of Oxford, Skoll Center of SAID Business School, Oxford.
- Liu, L., Suh, A., & Wagner, C. (2018). Empathy or perceived credibility? An empirical study on individual donation behavior in charitable crowdfunding. *Internet Research*, 28(3), 623-651.
- Macht, S., & Weatherston, J. (2015). Academic research on crowdfunders: What's been done and what's to come? *Strategic Change*, 24(2), 191-205.
- Mazzarol, T., Limnios, E. M., & Reboud, S. (2011). Co-operative enterprise: A unique business model. Paper presented at the Paper submitted for the Australia and New Zealand Academy of Management (ANZAM) Annual Conference, Wellington.
- Mollick, E. (2014). The dynamics of crowdfunding: An exploratory study. *Journal of business venturing*, 29(1), 1-16.
- Muniz J., Albert M., & O'guinn, T. C. (2001). Brand community. *Journal of consumer research*, 27(4), 412-432.
- Paschen, J. (2017). Choose wisely: Crowdfunding through the stages of the startup life cycle. *Business horizons*, 60(2), 179-188.
- Pitschner, S., & Pitschner-Finn, S. (2014). Non-profit differentials in crowd-based financing: Evidence from 50,000 campaigns. *Economics Letters*, 123(3), 391-394.
- Rodriguez-Ricardo, Y., Sicilia, M., & López, M. (2018). What drives crowdfunding participation? The influence of personal and social traits.

- satisfaction in crowdfunding. *Journal of Business Research*, 69(2), 915-927.
- Zhao, Q., Chen, C., Wang, J., & Chen, P. (2017). Determinants of backers' funding intention in crowdfunding: Social exchange theory and regulatory focus. *Telematics and Informatics*, 34(1), 370-384.
- COMBEK 2009, Vilamoura, Portugal, November 1-6, 2009. *Proceedings*, Berlin/Heidelberg.
- Wu, W. W. (2010). Linking Bayesian networks and PLS path modeling for causal analysis. *Expert Systems with Applications*, 37(1), 134-139.
- Xu, B., Zheng, H., Xu, Y., & Wang, T. (2016). Configurational paths to sponsor